

Wielomiany

zad 1) Wyznaczyć wszystkie pierwiastki wielomianu:

$$W(z) = z^4 - 3z^3 + 2z^2 + 3z - 3$$

Wiedząc, że posiada on pierwiastki całkowite

• Sprawdźmy dzielniki $a_0 = -3$.

Ponieważ $W(1) = 0$ oraz $W(-1) = 0$, to z tw. Bézout'a

$$z^2 - 1 \mid W(z) : \begin{array}{r} z^2 - 3z + 3 \\ z^4 - 3z^3 + 2z^2 + 3z - 3 : z^2 - 1 \\ \hline z^4 \quad \quad - z^2 \\ \hline \end{array}$$

$$- = -3z^3 + 3z^2 + 3z - 3$$

$$\quad \quad -3z^3 \quad \quad + 3z$$

$$- = 3z^2 \quad - 3$$

$$3z^2 \quad - 3$$

$$= \quad =$$

$$W(z) = (z^2 - 1)(z^2 - 3z + 3)$$

• Szukamy pierwiastków wielomianu kwadratowego $z^2 - 3z + 3$

$$\Delta = 9 - 12 = -3 = (\sqrt{3}i)^2$$

$$z_1 = \frac{3 + \sqrt{3}i}{2}, \quad z_2 = \frac{3 - \sqrt{3}i}{2}, \quad z_3 = 1, \quad z_4 = -1$$

Odp

zad 2) Znajdź jeden z pierwiastków wielomianu

znaleźć pozostałe pierwiastki

$$W(z) = z^6 - 2z^5 + 2z^4 + z^2 - 2z + 2, \quad z_1 = 1 - i$$

• Skoro $W(1-i) = 0$, to także $W(1+i) = 0$

z tw. Bézout $(z - z_1)(z - \bar{z}_1) \mid W(z)$

$$W(z) = z^4(z^2 - 2z + 2) + z^2 - 2z + 2 = \underbrace{(z^2 - 2z + 2)}_{(z - z_1)(z - \bar{z}_1)}(z^4 + 1)$$

• Szukamy pierwiastków wielomianu $z^4 + 1$:

Są np. dwa sposoby: $\sqrt[4]{-1} = \left\{ \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i, -\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i, -\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i, \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i \right\}$

$$\text{lub } z^4 + 1 = (z^2 + 1)^2 - 2z^2 = (z^2 + 1)^2 - (\sqrt{2}z)^2 = (z^2 - \sqrt{2}z + 1)(z^2 + \sqrt{2}z + 1)$$

$$\text{Odp. } z_1 = 1 + i, \quad z_2 = \bar{z}_1 = 1 - i, \quad z_3 = \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i, \quad z_4 = -\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i,$$

$$z_5 = -\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i, \quad z_6 = \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i \quad (= -z_4)$$

$$(= -z_3)$$

zad 3

Rozłożyć na sumę zerowych ułamków prostych

$$\bullet \frac{10x+3}{x^3+27} = \frac{10x+3}{(x+3)(x^2-3x+9)} = \frac{A}{x+3} + \frac{Bx+C}{x^2-3x+9}$$

$$\frac{A(x^2-3x+9) + (Bx+C)(x+3)}{x^3+27} = \frac{x^2(A+B) + x(3B+C-3A) + 9A+3C}{x^3+27}$$

Porównujemy liczniki

$$\begin{cases} A+B=0 & \rightarrow B=-A \\ 3B+C-3A=10 & \rightarrow -3A+1-3A-3A=10 \\ 9A+3C=3 & \rightarrow C=1-3A \end{cases} \quad \begin{aligned} -9A &= 9 \\ A &= -1 \\ B &= 1 \\ C &= 4 \end{aligned}$$

odp. $\frac{10x+3}{x^3+27} = -\frac{1}{x+3} + \frac{x+4}{x^2-3x+9}$

$$\bullet \frac{2x^2-6x-9}{x^4+6x^3+9x^2} = \frac{2x^2-6x-9}{x^2(x^2+6x+9)} = \frac{2x^2-6x-9}{x^2(x+3)^2} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x^2} + \frac{C}{x+3} + \frac{D}{(x+3)^2}$$

$$= \frac{Ax(x+3)^2 + B(x+3)^2 + Cx^2(x+3) + Dx^2}{x^2(x+3)^2}$$

Porównujemy liczniki: $2x^2-6x-9 = Ax(x+3)^2 + B(x+3)^2 + Cx^2(x+3) + Dx^2$

$$x=0 \rightarrow -9 = 9B \Rightarrow B = -1$$

$$x=-3 \rightarrow 27 = 9D \Rightarrow D = 3$$

$$x=1 \rightarrow -13 = 16A - 16 + 4C + 3 \Rightarrow 16A + 4C = 0 \Rightarrow$$

$$x=-1 \rightarrow -1 = -4A - 4 + 2C + 3 \Rightarrow \begin{cases} C = -4A \\ 4A - 2C = 0 \Rightarrow C = 2A \end{cases} \Rightarrow A = C = 0$$

$$\frac{2x^2-6x-9}{x^4+6x^3+9x^2} = -\frac{1}{x^2} + \frac{3}{(x+3)^2}$$